

Βρυξέλλες, 17 Μαρτίου 2021
(OR. en)

Διοργανικός φάκελος:
2018/0227(COD)

6789/1/20
REV 1 ADD 1

TELECOM 35
AUDIO 13
CULT 19
EDUC 100
COMPET 121
RECH 103
IND 38
MI 79
ESPACE 12
CYBER 38

JAI 236
DIGIT 19
DATAPROTECT 31
DAPIX 1
FREMP 22
RELEX 212
CADREFIN 32
CODEC 179
PARLNAT 146

ΣΚΕΠΤΙΚΟ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Θέμα: Θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση ενόψει έκδοσης ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για τη θέσπιση του προγράμματος Ψηφιακή Ευρώπη και την κατάργηση της απόφασης (ΕΕ) 2015/2240

- Σκεπτικό του Συμβουλίου
- Εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 16 Μαρτίου 2021

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Στις 6 Ιουνίου 2018 η Επιτροπή ενέκρινε την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του προγράμματος Ψηφιακή Ευρώπη για την περίοδο 2021-2027¹ ως μία από τις προτάσεις που συνδέονται με το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο (εφεξής: ΠΔΠ), μέρος του κεφαλαίου «Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία».
2. Στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, η επιτροπή Βιομηχανίας, Έρευνας και Ενέργειας (ITRE) επιλέχθηκε ως αρμόδια επί της ουσίας επιτροπή. Η εν λόγω επιτροπή ψήφισε επί του σχεδίου έκθεσής της στις 21 Νοεμβρίου 2018. Στη συνέχεια, η έκθεση εγκρίθηκε από την ολομέλεια στις 12 Δεκεμβρίου 2018².
3. Στις 4 Δεκεμβρίου 2018 το Συμβούλιο ΤΤΕ («Μεταφορές, Τηλεπικοινωνίες και Ενέργεια») καθόρισε ενέκρινε μερική γενική προσέγγιση³. Η μερική γενική προσέγγιση δεν περιλάμβανε ορισμένα στοιχεία, ιδίως διατάξεις με δημοσιονομικές επιπτώσεις ή οριζόντιου χαρακτήρα, ή διατάξεις σχετικά με συζητήσεις που εκκρεμούν σε άλλα προπαρασκευαστικά όργανα του Συμβουλίου επί άλλων νομοθετικών προτάσεων. Τα στοιχεία αυτά επισημαίνονται στο κείμενο με αγκύλες.
4. Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή γνωμοδότησε στις 17 Οκτωβρίου 2018⁴.
5. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών γνωμοδότησε στις 5 Δεκεμβρίου 2018⁵.
6. Στις 8 Φεβρουαρίου 2019 η Προεδρία ζήτησε από την ΕΜΑ εντολή⁶ έναρξης των διαπραγματεύσεων με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Η τριμερής σύσκεψη στις 13 Φεβρουαρίου 2019 στο Στρασβούργο και οι συννομοθέτες κατέληξαν σε κοινή αντίληψη σχετικά με τον κανονισμό για τη θέσπιση του προγράμματος «Ψηφιακή Ευρώπη» για την περίοδο 2021-2027. Η κοινή αντίληψη δεν περιλάμβανε τα εντός αγκυλών στοιχεία του κειμένου.

¹ Εγγρ. 10167/18 + ADD 1

² P8_TA(2018)0521

³ Έγγρ. 14488/18 REV 1

⁴ EESC 2018/03902

⁵ COR 2018/03951

⁶ Έγγρ. 5989/19 COR 1

7. Στις 13 Μαρτίου 2019 η Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων επιβεβαίωσε την κοινή αντίληψη που επιτεύχθηκε κατά την τριμερή σύσκεψη, αναγνωρίζοντας παράλληλα ότι οι εργασίες θα συνεχιστούν με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μόλις το Συμβούλιο λάβει εντολή για όλα τα στοιχεία της πρότασης.
8. Με βάση την κοινή αντίληψη, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο καθόρισε τη θέση του σε πρώτη ανάγνωση στις 17 Απριλίου 2019⁷.
9. Στα συμπεράσματα της 21ης Ιουλίου 2020⁸, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εξέδωσε την πολιτική κατεύθυνση για όλους τους φακέλους που συνδέονται σχετίζονται με το ΠΔΠ. Βάσει των ανωτέρω, η Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων ανέθεσε⁹ στην Προεδρία, στις 7 Οκτωβρίου 2020, να συνεχίσει τις διαπραγματεύσεις με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με σκοπό την επίτευξη συμφωνίας επί του συνόλου του κειμένου.
10. Η δεύτερη τριμερής σύσκεψη πραγματοποιήθηκε στις 14 Δεκεμβρίου 2020 χωρίς τη φυσική παρουσία των συμμετεχόντων. Κατά την τριμερή σύσκεψη, το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κατέληξαν σε προσωρινή συμφωνία για όλα τα εκκρεμή ζητήματα.
11. Στις 18 Δεκεμβρίου 2020 η Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων επιβεβαίωσε το τελικό συμβιβαστικό κείμενο με σκοπό την επίτευξη συμφωνίας¹⁰.
12. Στις 14 Ιανουαρίου 2021 η επιτροπή Βιομηχανίας, Έρευνας και Ενέργειας (ITRE) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ενέκρινε το τελικό συμβιβαστικό κείμενο. Στη συνέχεια, ο πρόεδρος της επιτροπής ITRE απηύθυνε επιστολή στον Πρόεδρο της Επιτροπής των Μόνιμων Αντιπροσώπων αναφέροντας ότι, εάν το Συμβούλιο διαβιβάσει επισήμως στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τη θέση του όπως συμφωνήθηκε κατά τις τριμερείς συσκέψεις, με την επιφύλαξη της αναθεώρησης από τους γλωσσομαθείς νομικούς, θα εισηγηθεί στην ολομέλεια να κάνει δεκτή τη θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση χωρίς τροπολογίες κατά τη δεύτερη ανάγνωση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

⁷ P8_TA-PROV(2019)0403

⁸ Έγγρ. 00010/20

⁹ Έγγρ. 11293/20

¹⁰ Έγγρ. 13835/20.

II. ΣΤΟΧΟΣ

13. Ο γενικός στόχος της πρότασης κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του προγράμματος «Ψηφιακή Ευρώπη» για την περίοδο 2021-2027 είναι να θεσπιστεί μηχανισμός δαπανών με σκοπό το μέγιστο δυνατό όφελος που θα εξασφαλίσει ο ψηφιακός μετασχηματισμός για τους πολίτες, τις επιχειρήσεις και τις δημόσιες διοικήσεις, ιδίως με την ενίσχυση των ψηφιακών ικανοτήτων της ΕΕ σε πέντε βασικούς τομείς (τους λεγόμενους «ειδικούς στόχους»): «Υπολογιστική υψηλών επιδόσεων», «Τεχνητή νοημοσύνη», «Κυβερνοασφάλεια και εμπιστοσύνη», «Προηγμένες ψηφιακές δεξιότητες» και «Εκδίπλωση, βέλτιστη χρήση των ψηφιακών δυνατοτήτων και διαλειτουργικότητα».

III. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΘΕΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΕ ΠΡΩΤΗ ΑΝΑΓΝΩΣΗ

Γενικές παρατηρήσεις

14. Προκειμένου να συμφωνήσουν επί του κανονισμού, το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο διεξήγαγαν διαπραγματεύσεις με σκοπό να καταλήξουν σε συμφωνία σε δεύτερη ανάγνωση με βάση τη θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση, την οποία το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θα μπορούσε να εγκρίνει χωρίς αλλαγές. Το κείμενο της θέσης του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση αποτυπώνει πλήρως τον συμβιβασμό που επιτεύχθηκε από τους συννομοθέτες.
15. Το Συμβούλιο συμμερίζεται τους στόχους και τις αρχές που ορίζονται στη θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σε πρώτη ανάγνωση και υποστηρίζει τη δομή του προγράμματος που θα συμβάλει στην επίτευξη των στόχων αυτών.
16. *Κόμβοι ψηφιακής καινοτομίας*: Το Συμβούλιο συμφωνεί με τη θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σε πρώτη ανάγνωση ότι ο καθορισμός κόμβων ψηφιακής καινοτομίας θα πρέπει να γίνει μέσω ανοιχτής και ανταγωνιστικής διαδικασίας.

17. *Περιορισμοί ασφαλείας:* Το Συμβούλιο υποστηρίζει τη θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σε πρώτη ανάγνωση σχετικά με τους περιορισμούς ασφαλείας όσον αφορά τη συμμετοχή σε δράσεις στο πλαίσιο των ειδικών στόχων «Τεχνητή νοημοσύνη» και «Υπολογιστική υψηλών επιδόσεων». Το Συμβούλιο συμφωνεί ότι τα προγράμματα εργασίας μπορούν να προβλέπουν ότι οντότητες που ελέγχονται από τρίτες χώρες δύνανται να είναι επιλέξιμες για συμμετοχή σε δράσεις στο πλαίσιο των ανωτέρω δύο ειδικών στόχων μόνο εφόσον πληρούν τους όρους που αφορούν την ασφάλεια, όπως αυτοί καθορίζονται στο πρόγραμμα εργασίας.
18. *Δεοντολογία:* Το Συμβούλιο ευθυγραμμίζεται με τη θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σε πρώτη ανάγνωση όσον αφορά τους όρους που αφορούν δεοντολογικά ζητήματα για τον ειδικό στόχο «Τεχνητή νοημοσύνη». Για το Συμβούλιο είναι επίσης σημαντικό να εξασφαλιστεί ότι οι διάφορες δράσεις στο πλαίσιο του στόχου αυτού λαμβάνουν υπόψη τις δεοντολογικές αρχές και, ως εκ τούτου, το Συμβούλιο συμφωνεί με την προσθήκη λεπτομερέστερων διατάξεων περί δεοντολογίας συμπεριλαμβανομένης, ιδίως, της δυνατότητας διενέργειας δεοντολογικών ελέγχων από την Επιτροπή και της δυνατότητας αναστολής, μείωσης ή διακοπής της χρηματοδότησης.
19. *Συμπληρωματικές επιχορηγήσεις:* Το Συμβούλιο συμφωνεί με τη θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σε πρώτη ανάγνωση, σύμφωνα με την οποία οι επιχορηγήσεις στο πλαίσιο του προγράμματος «Ψηφιακή Ευρώπη» μπορούν να καλύπτουν έως και το 100% των επιλέξιμων δαπανών, με την επιφύλαξη της αρχής της συγχρηματοδότησης.

Ειδικές παρατηρήσεις

20. Κατά την τελευταία τριμερή σύσκεψη της 14ης Νοεμβρίου 2020, οι συννομοθέτες ήταν σε θέση να καταλήξουν σε συμβιβασμό σχετικά με τα ακόλουθα εκκρεμή ζητήματα.
21. *Κατανομή του προϋπολογισμού στους ειδικούς στόχους:* Οι συννομοθέτες συμφώνησαν να προσαρμόσουν την κατανομή του προϋπολογισμού του προγράμματος στους πέντε ειδικούς στόχους μειώνοντας το ποσό για κάθε στόχο κατά ποσοστό ίσο με το ποσοστό μείωσης (17,47%) του συνολικού προϋπολογισμού του προγράμματος. Έτσι, καθίσταται δυνατή η διατήρηση της στάθμισης και της ισορροπίας της αρχικής πρότασης.

22. *Διάρκεια του προγράμματος:* Οι συννομοθέτες συμφώνησαν σχετικά με τη διάρκεια λειτουργίας του προγράμματος «Ψηφιακή Ευρώπη». Με το άρθρο 1 θεσπίζεται το πρόγραμμα για χρονικό διάστημα που ευθυγραμμίζεται με τη διάρκεια του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου 2021-2027.
23. *Προγράμματα εργασίας:* Οι συννομοθέτες συμφώνησαν να διατηρηθούν στο κείμενο οι διατάξεις που αφορούν τη χρήση εκτελεστικών πράξεων για την έγκριση προγραμμάτων εργασίας για δράσεις υπό άμεση διαχείριση. Επίσης, συμφωνήθηκε να συνδυαστούν οι εν λόγω διατάξεις με τροποποιήσεις που παρέχουν πρόσθετες εγγυήσεις ότι το περιεχόμενο μελλοντικών προγραμμάτων εργασίας θα συνδέεται άρρηκτα με τα άρθρα 4-8 του κανονισμού, ενώ οι γενικές κατευθυντήριες γραμμές του παραρτήματος I θα ισχύουν καθ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος. Επιπλέον, οι συννομοθέτες συμφώνησαν να συμπεριλάβουν τη δυνατότητα χρήσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων για την επικαιροποίηση του παραρτήματος I.
24. *Συμμετοχή τρίτων χωρών:* Οι συννομοθέτες συμφώνησαν να εισαχθεί η έννοια της «μερικής σύνδεσης» στον κανονισμό, δηλαδή η σύνδεση τρίτων χωρών με περιορισμένο αριθμό ειδικών στόχων που επιδιώκονται στο πλαίσιο του προγράμματος «Ψηφιακή Ευρώπη».

IV. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

25. Η θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση σχετικά με τον κανονισμό για τη θέσπιση του προγράμματος «Ψηφιακή Ευρώπη» για την περίοδο 2021-2027 αντικατοπτρίζει πλήρως τον συμβιβασμό που επιτεύχθηκε κατά τις διαπραγματεύσεις μεταξύ εκπροσώπων του Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, με τη μεσολάβηση της Επιτροπής.
26. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων καλείται να εισηγηθεί στο Συμβούλιο:
- να εγκρίνει το παρόν σκεπτικό του Συμβουλίου σχετικά με τη θέση του σε πρώτη ανάγνωση και
 - να το διαβιβάσει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

27. Μετά την έγκριση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο της θέσης του σε δεύτερη ανάγνωση, με την οποία εγκρίνεται η θέση του Συμβουλίου χωρίς τροπολογίες, ο κανονισμός του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του προγράμματος «Ψηφιακή Ευρώπη» για την περίοδο 2021-2027 θα αρχίσει να ισχύει την ημέρα της δημοσίευσής του στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ.
-